

Za zavřenými dveřmi galerie zůstala výstava [Z jedné řeky vždy jinak](#), která představovala více než **stoletou malířskou tradici rodu Šmilauerů.**

Výtvarnou tvorbu čtyř generací si prohlédnete v [reportáži](#)

František Šmilauer (1892–1972), všestranný umělec a zakladatel rodinné tradice, se narodil v Ústí nad Orlicí. Absolvoval gymnázium v Litomyšli. Na pražské Akademii výtvarných umění, kde studoval u Jana Preislera a Augusta Brömseho, začalo jeho celoživotní přátelství s Vojtěchem Sedláčkem. Po ukončení studií v roce 1918 působil krátce jako středoškolský učitel kreslení v Kolíně a poté dvě desetiletí v Žilině, kde se jako muž mnoha zájmů věnoval nejen malování, ale mj. stál i u zrodu slovenského skautingu, sbíral zbraně a lidové umění, byl literárně činný, pěstoval hudbu, divadlo, motorismus či turistiku. Krátkou éru druhé republiky a světovou válku prožil v Praze jako profesor kreslení na karlínské reálce. Po osvobození zastával do roku 1951 funkci ředitele gymnázia v Šumperku, poté ve svém rodném městě spravoval muzeum a učil na lidové škole umění.

Lásku k uměleckému projevu zdědil i jeho technicky nadaný syn **Jiří** (1920–2009). Narodil se v Ústí nad Orlicí, dětství a dospívání prožil na Slovensku, po studiu však zakotvil po zbytek

života v Praze. Jeho žena Elena pocházela z Pacova na Pelhřimovsku, Vysočina se mu tak stala jedním z inspiračních zdrojů umělecké činnosti. Přestože se věnoval technické profesi, ve volném čase se zabýval výtvarnou tvorbou, čerpal z tématu krajiny a měst, což ho přivedlo k tvorbě originálních obrazových map. Schematické plošné zobrazení převáděl do perspektivního znázornění.

V rodinných šlépějích v současné době pokračují i Františkův vnuk **Tomáš** (*1957) a pravnuček **Tomáš**

(*1983). Starší z autorů se narodil v Pacově, vystudoval výtvarnou výchovu a po změně režimu se rozhodl k částečné pedagogické činnosti a podnikání v oboru užitého umění. Jeho ústředním výtvarným tématem je krajina a její archetypální prvky. Nezabývá se detailem, postihuje celek, a to prostřednictvím stylizace, tvarového zjednodušení a geometrizace blížící se až k abstrakci.

Abstrakce je vlastní i nejmladšímu z uměleckého rodu Šmilauerů. Tomáš vystudoval učitelství výtvarné výchovy a pracuje jako pedagog základní umělecké školy. Věnuje se především malbě a volné grafice. Ve své tvorbě reflektuje svět běžně nás obklopující, ale také filozofické otázky týkající se zrodu věcí, zajímá ho počáteční vývoj, změna chaosu v řád.

Každý z autorů hledal a hledá vlastní cestu k osobitému projevu. Pro jejich díla je typická reflexe moderních uměleckých směrů i snaha o svébytné zachycení okolní skutečnosti.

Iveta Danko, kurátorka městské galerie

Na snímku je obraz Tomáše Šmilauera st. z roku 2018 nazvaný Celý den se schylovalo k bouři.